Maa- ja metsätalousministeriö NEUVOSTORAPORTTI MMM2016-00362

RO Fallenius Sanna-Helena(MMM), Heinonen Kirsi(UM), Kytölä Tapio(UM), Sirviö Tapani(UM) 20.05.2016

Asia
Maatalous- ja kalastuneuvosto 17.5.2016

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto 17.05.2016

Maatalous- ja kalastusneuvosto keskusteli ensimmäistä kertaa Pariisin ilmastosopimuksen solmimisen jälkeen maataloudesta ja ilmastosta. Keskustelun pohjana oli pj-maan kolme kysymystä. Jäsenmaille vastasivat komissaarit Hogan ja Cañete. Ministerit korostivat maa- ja metsätalouden tärkeää roolia ilmastonmuutoksen hillinnässä ja maatalouden rajallista päästövähennyspotentiaalia. FI ja muut metsäiset maat nostivat keskustelussa metsien merkityksen ja kestävän metsätalouden tärkeyden ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Neuvosto keskusteli myös eläinten hyvinvoinnista. Keskustelu oli jatkoa helmikuun neuvoston keskustelulle eläinten hyvinvointifoorumin perustamisesta. Komissio kertoi myös eläinten hyvinvointia koskevasta eurobarometri-tutkimuksesta.

Neuvosto jatkoi keskustelua myös yhteisen maatalouden yksinkertaistamisesta. Komissaari Hogan antoi katsauksen komission tekemään työhön. Jäsenmaat kiittivät toimista, mutta kaipaavat vielä lisätoimia erityisesti valvontojen ja seuraamusten osalta. FI, DK, PT, IT ja DE nostivat esiin täydentävien ehtojen yksinkertaistamisen tarpeen. Komissio kertoo kesäkuun neuvostossa viherryttämisen yksinkertaistamisesta.

Markkinoiden tilanne oli myös neuvoston aiheena. Monet jäsenmaat pyysivät komissiolta kohdennettua EU-tukea tilanteen helpottamiseksi. Kriisivarannon avaamisessa jäsenmaat jakautuivat. DE kertoi kannattavansa kriisivarannon avaamista, mikä on uusi tieto. Keskustelua jatketaan kesäkuun neuvostossa.

Neuvoston asialistalla oli myös useita muita asioita, joista suurin osa käsiteltiin markkinoiden tilannekatsauksen yhteydessä.

1. **Esityslistaehdotuksen hyväksyminen (**8718/16)

Asialista hyväksyttiin asiakirjan 8718/16 mukaisesti.

2. A-kohdat (Muut kuin lainsäädäntöasiat) (8734/16)

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 8734/16 mukaisesti.

3. A-kohdat (lainsäädäntöasiat) (8733/16)

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 8733/16 mukaisesti. Neuvosto hyväksyi A-kohtana nk. eläinjalostusasetuksen.

4. Maatalous ja ilmasto (8722/16)

Puheenjohtaja alusti keskustelun toteamalla, että he ovat laatineet neuvoston keskustelun pohjaksi asiakirjan ja kolme kysymystä. Maatalousneuvosto keskustelee ilmastosta nyt ensimmäistä kertaa Pariisin ilmastosopimuksen solmimisen jälkeen. Puheenjohtajan mukaan maataloudesta aiheutuu kasvihuonekaasupäästöjä, mutta maatalous voi tarjota myös ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään. Puheenjohtaja viittasi komission valmistelussa parhaillaan olevaan ehdotukseen maankäyttö- ja metsäsektorin sekä nk. taakanjakosektorin sisällyttämisestä Euroopan unionin 2030 ilmastokehykseen.

Komission puheenvuoron pitivät sekä maatalouskomissaari Hogan että ilmastokomissaari Cañete. Komissaari Hoganin mukaan sekä Pariisin ilmastosopimus että vuoden 2014 lokakuun Eurooppa-neuvosto tunnustavat maatalouden tärkeän roolin ilmastonmuutoksen hillitsemisessä. Ilmastotoimien ja ruuantuotannon turvaamisen välille on löydettävä tasapaino. On tärkeää pohtia miten sidotaan hiiltä maahan ja biomassaan.

Komissaari Cañete totesi, että EU:n tulee kunnioittaa juridisesti sovittua kansainvälistä ilmastosopimusta ja pyrkiä siihen, että lämpötilan nousu on alle 2 astetta. Cañeten mukaan tarvitaan suuria rakenteellisia uudistuksia. Maa- ja metsätalous ovat huomattava hiilinielu ja maatalouden päästöleikkaukset ovat myös tärkeitä. Komissio on konsultoinut jäsenmaita siitä miten maankäyttö- ja metsäsektori eli nk. LULUCF-sektori ja taakanjakosektori huomioidaan tulevassa ilmastokehyksessä. Komissio valmistelee paraikaa ehdotustaan ja antaa sen ennen kesätaukoa. Maatalouden ilmastotoimia on kehitetty jo nyt yhteisen maatalouspolitiikan osana. Tulevaisuudessa muiden kuin hiilidioksidipäästöjen vähennyspotentiaali on kuitenkin rajoitetumpi. Muilla taakanjakosektorin aloilla on helpompi saavuttaa vähennyksiä. LULUCF sektorilla on merkittäviä hiilinieluja, mutta sektorilla on myös päästölähteitä kuten turvemaita ja hakkuiden aiheuttamia päästöjä. Komissio haluaa nähdä synergiaa karjankasvatuksen sekä maankäytön välillä sekä joustavuutta ratkaisuissa. Komissio on myös valmis joidenkin jäsenmaiden kohdalla, jos niiden maataloudesta peräisin olevat kasvihuonekaasupäästöt ovat suuret taakanjakosektorilla, tiettyyn joustoon LULUCF-sektorin nielujen hyödyntämisessä taakanjakosektorin päästöissä. Maatalouden osuus ilmastokehyksessä tulee optimoida ja pyrkiä siirtymään fossiilitaloudesta kohti biotaloutta.

Maatalousministerit olivat tyytyväisiä, että keskustelu ilmastosta ja maataloudesta on otettu neuvoston asialistalle. Jokaisessa puheenvuorossa toistui maa- ja metsätalouden tärkeä rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä. Myös ruokaturvaa korostivat monet. Maatalous kärsii ilmastonmuutoksesta paljon, joten toimia tarvitaan.

Muutamat jäsenmaat totesivat, että päästötavoitteet saattavat johtaa tuotannon vähenemiseen. Esimerkiksi IE ja GR nostivat esiin, että EU:n kestävä maataloustuotanto ei saa korvautua vähemmän kestävällä tuonnilla. PT ja LT totesivat, että pitää välttää politiikkaa, joka vähentäisi

elintarviketuotantoa. Esimerkiksi FI, SI, ES ja PL nostivat maatalouden rajallisen päästövähennyspotentiaalin esiin.

Jäsenmaista muun muassa SE ja FI korostivat lisäksi, että ilmastopolitiikan pitää olla kunnianhimoista.

Osa jäsenmaista otti kantaa tulevan ilmastokehyksen arkkitehtuuriin. Metsäiset maat, kuten SE, FI, AT, SI, LV, CZ, HR ja BG korostivat metsien roolia ja kestävää metsätaloutta. Metsittäminen ei ole toimenpiteenä paras mahdollinen jo metsäisille maille. FI ja EE sanoivat, että LULUCF tulisi säilyttää erillisenä pilarina. AT ja FI mainitsivat myös 10 metsäisen maan yhteiskirjeestä komissaareille metsien roolista ilmastokehyksessä. FI ja SE nostivat esiin, että LULUCF-pilarin osana syntyviä päästöyksiköitä voitaisiin hyödyntää taakanjakosektorin päästöjen kattamiseen. SE korosti myös, että metsäpolitiikka pitää pysyä kansallisessa päätösvallassa. SI totesi, että on pidettävä kiinni kansallisesti sovituista viitetasoista.

DK:n mukaan tarvitaan yksi maankäyttösektorin pilari, johon sisältyisi taakanjakosektorin maatalousosat ja LULUCF:n maatalousosat. Tanska ajoi muutenkin yhteisiä EU:n laajuisia päästötavoitteita maataloussektorille. Heidän mukaansa yhteiset tavoitteet olisivat kustannustehokkaita ja ne eivät vaikuttaisi kilpailutilanteeseen. IE:n mukaan maatalous ja LULUCF pitäisi integroida taakanjakopäätöksen alle. IE, ES, RO ja PT nostivat esiin metsittämisen tärkeyden. RO:n mukaan metsittämistä pitäisi tehdä erityisesti viljelystä poistuneilla laidunalueilla. Monet jäsenmaat kiinnittivät huomioita LULUCF:n laskentasääntöjen monimutkaisuuteen ja niihin kaivattiin yksinkertaistamista. CZ kannatti LULUCF:n osalta hybridimallia, jossa se olisi yhdistetty taakanjakoon.

Osa maista, kuten HU, SI ja DE, eivät olleet vielä päättäneet lopullista kantaansa arkkitehtuuriin. SI:n mielestä mallin pitää olla joustava. BE:n mukaan LULUCF-sektorin integroinnissa ilmastokehykseen pitää olla varovainen. Tulevan mallin tulee olla joustava ja maatalouden erityispiirteet tulee huomioida. RO:n mielestä pitää olla joustoa ja yhteisissä toimissa pitää huomioida paikalliset olosuhteet.

FR:n 4 promillen aloitetta pidettiin hyvänä esimerkkinä toimista, jolla hiiltä voitaisiin sitoa enemmän maahan. FR:n mukaan 4 promillen tavoitteella saavutettaisiin tasapainotilanne päästöissä ja hiilen sitomisessa. FR:n Euroopan olisi helppo päästä tavoitteeseen. LV totesi, että heillä on paljon potentiaalista ja käyttämätöntä viljelysmaata. EE:n mukaan viljelijöitä tulisi kannustaa hiilensidontaan esimerkiksi kannustamalla kasvipeitteisyyteen ja maaperän hoitoon.

IE, SI, FI, PT, CZ, PL ja LU nostivat esiin, että yhteisen maatalouspolitiikan alla on useita keinoja ja toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. BE:n mukaan CAP:n keinot pitää olla yhdenmukaisia. CY:n mielestä viljelijöille on maksettava asianmukainen korvaus ponnisteluista. FR korosti, että ilmastotoimet tulee vahvasti huomioida tulevassa CAP:ssa.

DE, FI, PL, EE ja LU sanoivat, että hillintä- ja sopeuttamistoimien välille on hyvä löytää synergiaa. SI, GR, HR nostivat esiin pienten tilojen vaikean aseman. RO:n mukaan win-win -toimet ovat helpompia metsätaloudessa.

AT ja LU eivät nähneet hyvänä kriteerinä taakanjakopäätöksen päästötavoitteissa bruttokansatuotetta per asukas. CZ piti bruttokansantuotetta hyvänä kriteerinä. LV ei pidä referenssivuotta 2005 hyvänä, sillä silloin maan maatalouden tuottavuuden kasvu vasta alkoi.

Biotalous nähtiin ratkaisuna. Maataloudella on tärkeä rooli kierto- ja biotaloudessa. AT, FI, SI ja SE korostivat, kuinka metsät voivat tarjota uusiutuvaa raaka-ainetta biotalouden tarpeisiin. BG:n ja FI:n mielestä ilmastotoimien pitää kannustaa biotalouteen. DE korosti, että ruokajätettä pitää pyrkiä

vähentämään. RO näki tärkeäksi hyödyntää jätteitä. BE:n mielestä biomassan hyödyntämiselle pitäisi olla yhdenmukaiset kestävän kehityksen mukaiset periaatteet. HR:n mukaan peltobiomassapohjaiset biopolttoaineet eivät ole hyvä ratkaisu. LU korosti toisen ja kolmannen sukupolven biopolttoaineita.

Tutkimus ja kehitys nousivat monessa puheenvuorossa esiin. On tärkeää kehittää vähäpäästöisempiä tuotantotapoja. ES ja UK nostivat puheenvuoroissaan esiin strategiansa liittyen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen. LT nosti esiin myös, että olisi luotava parempi sijoitusympäristö ilmastoystävällisille toimille.

Komissaari Hogan vastasi lyhyesti, että jäsenmaat ja komissio toteavat yhdessä, että maatalous on tärkeässä asemassa ilmastonmuutoksen hillinnässä. Komissaari Hogan sanoi, että he tekevät yhteistyötä komissaari Cañeten kanssa.

Puheenjohtajamaa veti keskustelun toteamalla, että neuvosto korosti ilmastopolitiikan johdonmukaista ruokaturvan takaamisen kanssa ja maatalouden tärkeää roolia. Puheenjohtajamaa ei kuitenkaan maininnut puheenvuorossa kestävän metsätalouden roolia.

5. Eläinten hyvinvointi (8410/16)

Asiasta on keskusteltu jo aikaisemmin helmikuun neuvostossa, jolloin eläinten hyvinvointifoorumin perustaminen sai laajaa tukea. Eurobarometrin selvitys on myös valmistunut. Pj pyysi komissiota antamaan selvityksen barometrista ja foorumista. Pj muistutti julkisen tahon kiinnostuksesta asiaan.

Komissio julkaisi maaliskuun barometrin tulokset, jossa selvitettiin kansalaisten kantoja ja se tehtiin kaikissa jäsenvaltioissa. Kansalaiset pitävät eläinten suojelua hyvin tärkeänä. Tuontituotteiden tulisi noudattaa myös samoja vaatimuksia kuin mitä EU:n vaatimukset ovat. On laaja julkinen tuki eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi ja yhteistyötä on tehtävä. On luotava mekanismi. Foorumi on mainittu usein tällaisena välineenä. Uutta lainsäädäntöä ei tarvita, sen sijaan tarvitaan konkreettisia toimia. Foorumia ei tarvita poliittiselle keskustelulle. Komissaari on tavannut kansalaisia ja parlamentin jäseniä asian tiimoilta. On vankka konsensus paremmasta täytäntöönpanosta. Tämän osalta on paljon tehtävää, ja parhaiden käytäntöjen jakamisessa. Komissio aikoo reagoida foorumin luomiseksi mm. määrittelemällä tarvittavat resurssit. Tarvitaan vuorovaikutusta ja synergiaa.

DK mukaan barometrin tulokset antoivat selkeä viestin, miten pitää toimia. Foorumi on hyvä lähtökohta täytäntöönpanon yhtenäistämiseksi ja voimaan saattamiseksi. On huomioitava myös globaali ulottuvuus. Eläinten kuljetus on muistettava, samoin kuin sikojen kastraatio. Silpomiset ja typistämiset pitäisi lopettaa. LU kiinnitti huomiota kansainvälisiin kauppaneuvotteluihin. Euroopan tuotanto on pienimuotoista. Kansalaiset haluavat lisää eläinten hyvinvointia koskevaa lainsäädäntöä. Ollaan myös valmiita maksamaan lisää tuotannosta, jossa on huomioitu eläinten hyvinvointi. Lainsäädännön toimeenpanoa on yhdenmukaistettava. Standardit on huomioitava myös kansainvälisillä foorumeilla.

Aihe kiinnostaa myös Espanjaa. Pyysi komissiota tarkentamaan ajatuksiaan. Mitkä kaikki eläimet olisivat mukana foorumissa? Kansalaisille tulisi kertoa Euroopan tuotannon korkeasta tasosta. Kauppasopimuksissa olisi keskusteltava myös eläinten hyvinvoinnissa. FR tähdensi koordinaatiota ja johdonmukaisuutta. Ranskassa on laadittu eläinten hyvinvointisuunnitelma. Foorumin yksi osa voisi olla luonnonmukainen tuotanto ja ulkokasvatus, esim. siipikarjan pitäisi voida olla ulkoa. Kolmansien maiden pitäisi noudattaa samoja sääntöjä kuin EU:n. Ei saa syntyä epätasapainoa kaupan ja eläinten hyvinvoinnin välillä.

CZ:lle ei barometrin tulokset ole olleet yllätyksellisiä. EU:n tasolla on jo ihan tarpeeksi työryhmiä. Lainsäädännön täytäntöönpanoa on yhdenmukaistettava. Läheisyysperiaatetta on myös kunnioitettava. Valvonnan yhteistyötä on kehitettävä. Kolmansien maiden kohtelu on oltava samanlaista kuin mitä EU-vaatimukset ovat. Tutkimus ja koulutus on huomioitava eläinten hyvinvoinnissa, on oltava yhtenäinen tulkinta. AMR ja ruokaturva on myös muistettava. SI haluaa, että asiaa käsitellään kokonaisvaltaisesti. On tärkeä asia kansainvälisissä neuvotteluissa.

HR muistutti, että kaikki eivät ole valmiita maksamaan lisää eläinten hyvinvoinnista. Ei pidä tehdä hätiköityjä päätöksiä. Entä kauppakumppaneille asetetut vaatimukset? Uutta lainsäädäntöä ei tarvita. Tiedotuskampanja pitäisi järjestää. Tukee alueellisia komiteoita. Kolmasmaaneuvotteluissa asia on myös otettava neuvottelupöytään. Kulkukoirien määrää pitää rajoittaa.

SE haluaa kunnioittaa kansalaisten käsityksiä. Strategiaa on uudistettava. Nykyistä EU:n lainsäädäntöä on kehitettävä ja täytäntöönpanoa yhdenmukaistettava. Yhteistyö kaikilla tasoilla on erittäin tärkeää. Tarpeeton typistämien pitää kieltää, porsaiden kastrointi ilman kivunlievitystä pitäisi kieltää myös ja pitkiä kuljetuksia rajoittaa. UK mielestä eläinten hyvinvointi pitäisi huomioida CAP:ssa ja kauppaneuvotteluissa. Standardeja voidaan nostaa. Tukee foorumin pystyttämistä. HU haluaisi perustaa foorumin, joka tarkastelisi ja kehittäisi tiedonvaihtoa, mutta ei välttämättä tarvita uutta lainsäädäntöä. Kokemusten vaihto ja vaikutukset kauppaan ovat tärkeitä kehittämiskohteita.

LT:lle olemassa olevan lainsäädännön noudattamien on prioriteetti. Yksi foorumi olisi hyvä. Hyvinvointia pitäisi edistää maakuljetuksissa. IE pitää sertifiointia parhaana tapana vaatimusten mukaisuuden valvonnassa. Maassa on uusi eläinten hyvinvointilaki. On oltava yhtenäinen käytäntö laajasti EU:ssa, asia on otettava huomioon myös kansainvälisessä kaupassa. Koulutusohjelma olisi laadittava parhaista käytänteistä. PT haluaa, että koko EU:ssa toimitaan samalla tavoin ja pakkausmerkinnät on myös huomioitava. Kuluttajat ovat valmiita maksamaan lisää, mutta eivät tiedä kaikkia eläinsuojeluun liittyviä asioita. Tarvitaan parhaita käytänteitä. Ensin on selvitettävä eläinten hyvinvoinnin tilanne eri jäsenvaltioissa. IT oli sitä mieltä, että asiasta on tiedotettava enemmän. Eläimiä on kunnioitettava ja tämän pitää näkyä pakkausmerkinnöissä. Strategia on edelleen aika pätevä, mutta se pitäisi täytäntöön panna nopeasti. Tarvitaan lisää tutkimusta. Raaka-aineiden tuotanto-olosuhteista pitää kertoa. Läheisyysperiaatetta pitää kunnioittaa.

PL vastustaa nykyisten standardien uusimista tai ylipäätään uuden lainsäädännön valmistelua. On jaettava tietoa parhaista käytänteistä. Ei saa lisätä tuotantokustannuksia. On huomioitava myös kauppasopimukset. FI kannattaa aloitetta, se lisäisi vuoropuhelua ja edesauttaisi yhdenmukaisten käytänteiden aikaansaamista ja yhtenäistäisi lainsäädännön täytäntöön panoa.

RO mukaan Euroopan taso on jo nyt hyvin korkea. Uusia standardeja pitää laatia vasta sitten, kun ne tieteellisesti todetaan tarpeelliseksi. Euroopan tuottajia ei saa laittaa huonompaan asemaan kolmansien maiden kanssa. AT:ssa jo koulussa kerrotaan eläinten hyvinvoinnista. Tuoko foorumi jotain uutta? Epäilee vahvasti. Etuja ei pitää antaa sellaisille kolmansille maille, jotka eivät noudata EU-lainsäädäntöä. MT haluaa parantaa hyvinvointia ottamalla käyttöön parhaita käytänteitä. Standardit pitää soveltaa yhdenmukaisesti. Täytäntöönpanoa pitää parantaa. Kuljetukset ja eksoottiset eläimet voisivat olla foorumin aiheita.

CY haluaa parantaa hyvinvointitoimia. Foorumi auttaisi kansallisten toimien yhdenmukaistamista. Keskustelun aiheista pitäisi aloittaa keskustelu. Tarvitaan koulutusta. Mitkä olisivat parhaat välineet kuluttajien tiedottamisessa? EE on periaatteessa foorumin kannalla, mutta ensin pitäisi saada nykylainsäädäntö toimeenpantua. Kuluttajat voivat ehkä maksaa hyvin hoidetuista eläimistä enemmän. Viro otti esille pitkät kuljetukset ja eläinten ruokinnan. BG haluaa määritellä ensi tavoitteet foorumin

toiminnalle. Yksityiskohtaista lainsäädäntöä on jo ihan tarpeeksi EU:ssa. On hyödynnettävä korkea taso. Kustannukset eivät saa nousta. Hyvinvointiasia on otettava esille myös kauppaneuvotteluissa. Foorumin seuraamukset pitää arvioida tarkoin. Otti esille kissojen ja koirien kuljettamiset. Lemmikeille tarvitaan yhdenmukaiset kuljetusäännöt.

DE korosti asian merkitystä kuluttajien piirissä. Parantaminen on tehtävä EU:n tasolla. Saksa korosti omaa aloitteellisuuttaan. On tarkoitus vahvistaa vuoropuhelua, nimellä ei ole merkitystä. Olemassa olevan lainsäädännön voimaansaattaminen (kuljetus, pentujen laiton kauppa), maailmanlaajuinen katsonta (vientiluotot) ja on luotava asiallista vuoropuhelua toimijoiden välillä (typistykset, merkinnät). NL haluaa keskustella barometrin tuloksista ja näihin olisi komission hyvä tarttua. Tarvitaan konkreettisia esityksiä hyvistä käytänteistä, siipikarjan kohtelusta, kotieläinten laittoman kaupan estämisestä ja pitkien eläinkuljetusten välttämisestä.

Komissio totesi keskustelun olleen varsin yhdenmukainen. Foorumin työ on alkanut. Sidosryhmät, tuottajat, kuluttajat pitää saada mukaan. Lainsäädäntö on toimeenpantava yhdenmukaisesti. Kauppaneuvotteluissa pitää olla samat säännöt eri osapuolille.

Pj totesi, että foorumin perustamista on kannatettu ja esitykset kootaan yhteen ja toimitetaan komissiolle. AT muistutti, että foorumille ei olisikaan ihan laajaa kannatusta. Pj tähdensi, että foorumin perustamista tuettiin laajasti. Nyt ei ole kyse uuden lainsäädännön valmistelusta, paremminkin se on keskustelufoorumi. AT ilmaisi vielä vastustuksensa foorumin perustamisesta, eikä yhdy neuvoston päätelmiin. CZ yhtyi Itävallan kantaan.

6. Yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistaminen (8592/16)

Komissaari Hogan antoi tilannekatsauksen komission tähän asti tekemästä yksinkertaistamistyöstä. Komissaarin mukaan keväällä on hyväksytty delegoituja asetuksia liittyen mm. hallinnollisia seuraamuksien kohtuullistamiseen ja nk. keltaiseen korttiin pienistä ilmoitusvirheistä. Komissaari mainitsi yksinkertaistamisesta liittyen eläinten pitopaikan virheisiin. Komissio on myös lykännyt delegoidulla asetuksella tukihakemuksen viimeistä jättöpäivää. Asetusmuutokset tulevat voimaan tänä vuonna. Komissaari mainitsi myös yhteisen markkinajärjestelyn asetuksen yksinkertaistamisesta. Komissio on käynyt läpi 250 täyntäntöönpanoasetusta. Julkisen intervention ja yksityisen varastoinnin tuen osalta komissio on antanut delegoidut asetukset. Myös tuonti- ja vientitodistusjärjestelmää yksinkertaistetaan. Luvassa on myös delegoituja asetuksia liittyen hedelmä- ja vihannesalaan. Komissio julkistaa kesällä nk. viimeisen aaltonsa yksinkertaistamisehdotuksia, jotka liittyvät viherryttämiseen. Komissaari vielä korosti, että tuottajien hallinnollisen taakan vähentäminen on hänelle tärkeä kysymys.

Jäsenmaat kiittivät komissiota tähän asti tehdystä työstä ja kiittivät, että puheenjohtaja oli ottanut asian esityslistalle. Monessa puheenvuorossa korostui CAP:n yksinkertaistamisen tarve jo CAP:n maineenkin näkökulmasta. Kuitenkaan pelkkien asetusten kumoaminen ei sinällään tarkoita yksinkertaistamista, jos jäljelle jäävät säädökset eivät ole yksinkertaisia. Jäsenmaat näkevät vielä paljon tarvetta yksinkertaistamiselle.

Valvontojen yksinkertaistaminen nousi useassa puheenvuorossa, kuten LV:n, FI:n, DK:n, IE:n, FR:n ja DE:n puheenvuoroissa. Valvonnoissa ei saisi olla niin paljon päällekäisyyttä ja seuraamuksia pitäisi kohtuullistaa. DE:n mielestä seuraamuksia tulee täydentävien ehtojen lievistäkin rikkomuksista. DK:n mukaan todellinen riski rahastoille on pieni. DK:n mielestä jokaista sääntöä, joka on hankala ymmärtää, pitäisi tarkastella kriittisesti. UK nosti esiin tarkastusten yksinkertaistamisen, jonka he nostivat esiin jo maaliskuun neuvostossa. FR korosti, että luottamusta tarvitaan jäsenvaltioiden ja komission välille.

FI, DK, PT, IT ja DE nostivat esiin täydentävien ehtojen yksinkertaistamisen tarpeen. PT viittasi maiden yhteiseen kirjeeseen liittyen Komission REFIT-harjoitukseen ja täydentäviin ehtoihin.

LU, HU, DK, PT, UK, LT, IE ja DE nostivat esille keltaisen kortin. Aloite on hyvä, mutta se ei saisi johtaa ylimääräisen hallinnolliseen taakkaan. DE:n mielestä keltaista korttia ei tarvita.

PL korosti, että vie aikaa viedä muutokset tietojärjestelmiin.

HU toivoi, että maaseutuohjelmaa olisi mahdollista muuttaa useamman kerran vuodessa. RO:n mielestä maaseutuasetus kaipaa myös yksinkertaistamista. LV toivoi enemmän komissiolta luottamusta maaseutuohjelmien täytäntöönpanossa. FI toi esille maaseutuohjelman yksinkertaistettuihin maksatusmenettelyihin liittyvät ennakkoehdot, joita komission pitäisi tarkastella uudelleen.

LV toivoi, että aktiiviviljelijän määritelmä poistetaan, sillä se ei ole poistanut nk. sohvaviljelijöitä tuensaajien joukosta.

PT ja UK näkivät, että horisontaaliasetuksessa on paljon yksinkertaistamista.

RO ja IT kiittivät hakemusten määräajan lykkäämisestä.

UK haluaisi hedelmä- ja vihannesalalle yksinkertaistusta asetuksiin. LT kiitti interventiosääntöjen yksinkertaistamisesta. FR:n mukaan suojattujen maantieteellisten merkintöjen lainsäädäntöä ei tule muuttaa.

PL toivoi, että mahdollisesta CAP:n välitarkastelusta luovutaan. FR:n mielestä alempiasteisen lainsäädännön uudistaminen pitää olla ensisijaista. BE korosti myös, että ensin pitäisi katsoa millaisia kokemuksia nykyisestä politiikasta saadaan ennen kuin perusasetuksia muutetaan. Sinällään BE ei vastusta perusasetusten tarkastelua. SE ja DE olivat valmis tarkastelemaan myös perusasetuksia.

Komissaari vastasi, että täytäntöönpanon sujuminen on komissiolle tärkeää. Komissaari olisi valmis keskustelemaan perusasetusten muutoksista, mutta neuvoston jakaantuminen ei anna tähän mahdollisuuksia. Viime reformissa sovellettiin ensi kertaa tavallista lainsäädäntöjärjestystä, joten prosessi oli pidempi ja lainsäädäntö on monimutkaisempi. Komissio lupasi kirjata jäsenmaiden kommentit ja palata asiaan. Viherryttämisestä käydään erillinen keskustelu kesäkuussa.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen ja totesi, että neuvosto otti tiedoksi komission selvityksen yksinkertaistamisesta ja miten jatkossa edetään.

7. Markkinatilanne ja tukitoimet (8803/16, 8789/16, 8676/16, 8788/16, 8629/16, 8790/16)

Komissio esitteli avauspuheenvuorossaan eri tuotteiden markkinatilannetta. Maidon osalta komissio kertoi, että maidontuotanto on lisääntynyt noin 5 % viime vuoteen verrattuna. Vientiluvut ovat rohkaisevia, sillä maitotuotteiden vienti on lisääntynyt kaikkiin tärkeisiin EU:n vientimääränpäihin (Kiina +50-70%, USA +9%, myös Kanada, Turkki ja Marokko ovat vientikohteina nousussa). Globaali ylitarjonta painaa kuitenkin maitotuotteiden hintoja. Sianlihan osalta teurastuksen ovat vähentyneet runsaat 2 prosenttia. Ruhojen hinta on vakiintunut kevään aikana. Sianlihan hinnassa nähdään kausiluonteista nousua. Lisäksi Kiina (+75%), USA:n (+50%) ja Japanin (+26%) suuntaan EU-tuotteiden vienti vetää erittäin hyvin. Hedelmien ja vihannesten osalta omenoiden hinnat ovat 50 % normaalista hintatasosta.

Komissio kertoi myös lyhyesti tehdyistä toimista. Rasvattoman maitojauheen interventiokattoa on nostettu. Liha-alan markkinaobservatorio aloittaa pian työnsä. 420 miljoonan euron syyskuun tukipaketista on käyttämättä paljon rahaa, mikä tarkoittaa sitä, että komissaari ei ole uskottava jos menee budjettikomissaarin luo nyt pyytämään lisärahaa kriisin hoitoon.

Puheenjohtaja päätti, että samassa yhteydessä käsitellään esityslistan muista asioista Kroatian pyyntö (kohta b), Visegrad-ryhmän pyyntö (kohta c) sekä Itävallan pyynnöt (kohdat d ja f) ja Kreikan pyyntö (kohta g).

Kroatia aloitti viittaamalla pyytämäänsä aob-kohtaan maitomarkkinoiden kriisitilanteesta. He ovat toimittaneet asiasta tausta-asiakirja 8789/16. Maidontuotanto on vähentynyt kriisin seurauksena 20 %. Maan karjankasvatus on romahtamassa, samoin kuin maan elintarvikeomavaraisuus kärsii. Kroatian mielestä kohdennettu tuki oli viime vuonna tehokas apu. Maa ohjasi sen vain maidontuotannolle. Kroatia pyysi lisää taloudellista tukea, jotta markkinatilanne helpottuisi. Kroatiaa kuten muutakin Keski-Eurooppaa koettelivat takatalvi ja halla huhtikuussa ja viljelysten vahingot olivat suuria. Kroatia pyysi komissiolta toimia pakkastuhojen takia. Kroatia toivoi lisärahoitusta koulumaito ja -hedelmäohjelmiin ja toimenpiteitä myös sokerisektorille.

CZ esitti Visegrad-maiden pyytämän aob-kohdan. Visegrad-maat olivat kokoontuneet yhdessä Bulgarian, Itävallan, Romanian ja Slovenian kanssa kokoukseen Prahaan huhtikuun lopussa. Maat laativat kokouksestaan lausuman, joka koski ajankohtaista markkinatilannetta. Maat vaativat hyvin kohdennettuja tukitoimia kotieläinpuolelle. Maat vaativat myös oikea-aikaista sianlihan yksityisen varastoinnin tukea, sillä sianlihan markkinatilanne on erityisen hankala. Maat haluaisivat myös väliaikaista maidon interventiohinnan korotusta. CZ korosti myös uusien markkinoiden avaamista. Vientiluotot pitäisi ottaa käyttöön. Kauppasopimusten vaikutuksia pitäisi myös analysoida. Visegrad-ryhmä on myös huolissaan sokerialasta. Maiden mielestä maatalouspolitiikkaa ei pidä kansallistaa, mutta pitäisi pohtia aivan uusia ratkaisuja. Lisärahoitusta tarvitaan, sillä 15 000 valtiontukimahdollisuus ei ole riittävä. Keski-Euroopan hallasta kärsineet maat tarvitsevat kompensaatiota.

AT esitteli myös muut asiat kohdassa esitetyt pyynnöt liittyen hallaan ja kauppapolitiikkaan. AT korosti, että kriisistä ei päästä ilman taloudellista tukea. Maa kiinnitti huomioita myös elintarvikeketjun toimijoiden epätasapainoiseen asemaan. Kauppapolitiikan osalta AT mainitsi TTIP:n ja Mercosurin. TTIP-sopimusta neuvotellaan samaan aikaan, kun markkinatilanne on hankala. AT:n mukaan on hyvä, että kauppakomissaari on muuttanut tarjousta tullikiintiöistä Mercosurille. AT kiitti komissaari Hogania, että herkät tuotteet oli otettu pois tarjouksesta.

Kreikka esitteli myös oman pyyntönsä koskien suojattuja maantieteellisiä merkintöjä. GR mukaan kauppasopimusneuvotteluilla on suuri vaikutus maantieteellisiin merkintöihin. GR on erityisen huolissaan fetan tilanteesta. TTIP-sopimuksessa pitää taata riittävä suojan taso fetalle.

Muiden jäsenmaiden puheenvuoroissa toistui hankala markkinatilanne ja tarve EU:n laajuisille lisätoimille. Muutama maa, kuten BE ja RO, nosti esiin EU:n laajuisen ja EU-rahoitteisen tuotannon rajoitusmekanismin. IE korosti, että tuotannon rajoitusten on oltava vapaaehtoisia, väliaikaisia ja niitä saa rahoittaa vain kansallisilla varoilla. IT halusi, että tuotannon rajoituksiin pitää kohdentaa enemmän panoksia ja jokaisen maan pitää osallistua, jotta sillä on vaikutusta. BG:n mielestä tuotantoa pitää rajoittaa EU-tasolla. Vuoristoalueilla ei ole maidontuotannolle vaihtoehtoa.

SK, HU, RO, SI ja BG kertoivat Keski-Euroopan halloista, jotka ovat tehneet vakavaa tuhoa viljelyksillä.

SK, FI, LV, HU, DE, RO, SI ja IE toivoivat komissiolta EU-rahoitteista kohdennettua tukea.

FI, SE, LV ja LT toivoivat tukien ennakkomaksujen mahdollisuutta vuoden 2015 tapaan.

Jäsenmaat jakaantuivat edelleen sen osalta ollaanko valmiita ottamaan käyttöön kriisivarannon rahoja. Kriisivarannon avaamista kannattivat DE, FI, mikäli budjetin marginaaleista ei löydy varoja kriisin helpottamiseksi. LU ei vastustanut kriisireservin käyttöä, mutta käyttäisi ensisijaisesti budjettivaroja kriisin helpottamiseksi. SK, HU, LT ja DK eivät halunneet avata kriisivarantoa.

Monet maat näkivät tärkeänä viennin lisäämisen. LV sanoi kannattavansa kaikkia aloitteita, jotka helpottavat kauppa Venäjälle. FR totesi, että EU:n pitää olla selkeämpi kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa. HU pyysi komissiota kiinnittämään erityisesti huomiota gmo:hin TTIP-neuvotteluissa. SI:n mukaan EU:n korkeasta elintarviketurvallisuuden tasosta on pidettävä kiinni. BE pyysi, että kauppakomissaari Malmström kutsutaan neuvostoon. ES mukaan TTIPissä ja muissa kauppaneuvotteluissa tarvitaan parempaa läpinäkyvyyttä. GI:ssä ES tuki GRa. IE:n ja EE:n mukaan Vientiluottoja pitäisi kehittää ja Venäjän tuontikieltoon saada helpotuksia.

FR korosti, että markkinat eivät ole toipuneet ja tuotanto ei ole vieläkään sopeutunut uuteen markkinatilanteeseen. Maan mielestä tuotantoa pitää sopeuttaa.

HU mielestä valtiontuen mahdollisuudet pitäisi olla ilman rajoituksia. LT on jo saavuttanut kansallisen katon de minimis-tuessa. DE vaati de minimis -enimmäistason nostoa.

DE toivoi, että markkinoiden task force kokoontuisi mahdollisimman nopeasti jäsenmaiden kanssa.

UK piti hyvänä, ettei interventiohintaa aikanaan korotettu. Nyt hinta on niin alhainen, että jokaisesta interventioon menevästä kilosta tulee tappiota. IE pyysi, että maitojauheen interventiokattoa korotetaan uudelleen. Se halusi myös, että kiintiönylityssakko annetaan anteeksi, sillä se ei kuluta EU:n varoja. PL pyysi interventiokaton ja -hinnan korottamista.

UK:n mukaan sianlihan yksityisen varastoinnin tuki on herkkä asia. DK:n mukaan sianlihan yksityisen varastoinnin tuki tulee ottaa käyttöön vasta myöhemmin.

UK kannatti futuureiden tutkimista. Toukokuun 24. EIB:n edustajat vierailevat UK:ssa ja esillä on mahdollisuus käyttää EFSIn potentiaalia maatalouden modernisoimisessa.

ES kiitti komissiota poikkeustoimien jatkosta HeVi-sektorilla, mutta piti sallittuja poisostojen määriä liian pieninä. Vaikeaan tilanteeseen tomaateilla ei ole tehty riittäviä toimenpiteitä. PL mukaan nykyiset HeVi-sektorin toimet eivät tasapainota markkinoita. CY muistutti erityisestä tilanteestaan, ilmastosta ja pitkästä etäisyydestä. Venäjän tuontikiellon tultua menetettyä vientiä ei ole pystynyt suuntaamaan kokonaan muualle. Lisäksi Turkista tulee sitruksia. CY ei hyväksynyt hedelmien markkinoilta vetämisen määrien pienentämistä. CY tuki GR fetassa.

IE toivoi lannoitteiden tulleihin alennusta.

BG totesi maidon hinnan edelleen alenevan. Lisäksi maassa leviää nautojen tautiepidemia. Koulujakeluohjelmien käyttöä voitaisiin laajentaa.

DK ja SE peräänkuuluttivat markkinaohjausta ja hyvin toimivia sisämarkkinoita. DK vastusti kansallisia ja tuotantoon sidottuja tukia.

PJ antoi vielä mahdollisuuteen kauppa-asioiden kommentointiin. SE totesi, että standardit pitää säilyttää kauppaneuvotteluissa. Neuvotteluissa on ajettava myös ratkaisuja antibioottiresistenssiin. PT toivoi TTIPissä edistystä kauppaa helpottavissa säännöissä tullien sijaan. Sopimusta ei saa ajaa mihin tahansa hintaan. Mercosur-neuvottelujen PT halusi jatkuvan. HU kiitti naudanlihan ja etanolin kiintiöiden pois jättämistä Mercosur-tarjouksessa. Siipikarjan- ja sianliha pitäisi myös ottaa pois. IE painotti SPS-asioita tullien sijasta. Naudanlihan kiintiön poisto oli hyvä, mutta kaikkien kauppaneuvottelujen yhteisvaikutuksesta on saatava selvitys.

Komissaari Hogan totesi sianlihan kysynnän vaihtelevan eri vuodenaikoina ja siitä valosta pitää katsoa yksityistä varastointia. Hän lupasi komission selvittävän, jos jossain maksetaan alle interventiohintaa ja sitten tuotteen myydään voitolla interventiovarastoon. Hogan muistutti, että jäsenmaat ovat päättäneet markkinasuuntautumisesta ja maitokiintiöiden poistamisesta jo 2003 uudistuksessa ja asia vahvistettiin 2013. Hän totesi, että maatalousbudjetilla tilannetta tasapainotetaan. Lisäksi jäsenmailla on mahdollisuus käyttää kansallista tukea. Onko EU-tason toimiin mahdollisuuksia, sitä pitää katsoa kesäkuun neuvostossa.

Interventiokaton nostoa pyytäneille Hogan totesi, että tilannetta seurataan. Hän totesi Saksan muuttaneen kantaansa kriisirahaston suhteen. Ellei viime syksynä päätettyjä kriisitukia makseta kesäkuun loppuun mennessä, rahat palaavat EU:n budjettiin. Hän luetteli, että tukea ei ole vielä maksanut DK, GR, FR, HR, IT, CY, MT, NL, AT, PL, RO ja FI sekä toivoi, että tuet menevät pian maksuun. Lannoitetullien alentamista tutkitaan.

Kauppaneuvotteluista Hogan totesi, ettei komissio neuvottele ilman jäsenmaiden antamia raameja. TTIPissä USA ei halua keskustella GIstä, jolloin EU ei halua neuvotella tulleista. EU on yhtenäismarkkina-alue, USA ei. USA:n markkinoille on vaikea saada vietyä esimerkiksi omenoita. Hiljattain PL ja BE saivat luvan, mutta kauppa voi alkaa vasta ensi vuonna. Hogan kertoi soittaneensa USA:n kauppaneuvottelijalle ja sanoneensa, ettei EU halua kevyt-TTIPiä, jossa sovitaan vain tulleista. Substanssi on vauhtia tärkeämpi. Kanadan kanssa neuvoteltu CETA on kaikkien aikojen laajin sopimus maatalouden alalla. Sopimus on tarkoitus allekirjoittaa syksyllä ja voimaan se tullee ensi vuonna. Hoganin mukaan Mercosur-tarjouksessa komissio kuunteli jäsenmaita ja jätti naudanlihan ja etanolin pois. Heinäkuussa Mercosurin kanssa on tilannekatsaus. EU:lla on neuvotteluissa rajansa.

8. Muut asiat

a) Ruoan laatua koskevat kaksoisstandardit unionin sisämarkkinoilla (8754/16)

Tsekin pyynnöstä käsiteltiin ruuan kaksoisstandardeja. Joillakin tuotteilla on kahtalaiset standardit. Pakkaukset ovat samanlaisia, mutta sisältö ei ole samanlainen eri jäsenmaissa. Kyseessä on tuoteväärennös ja kuluttajien harhaanjohtaminen, esimerkkeinä virvoitusjuomat, suklaat. SK tuki.

Komissaari Andriukaitis ei ollut vielä ihan varma kuluttajien harhaanjohtamisesta, mutta toivoo esimerkkejä ja komissio voi siten tutkia asiaa. Tuotteiden sisältö voi vaihdella makutottumusten mukaan. Tuotteen kokoonpanon vaihtelu ei välttämättä ole rikkomus, jos pakkausmerkinnät vastaavat tuotteen sisältöä. Koostumuksen ei tarvitse olla sama. Komissaari halusi ilmoittaa vielä, että äänestystä glyfosaatista ei välttämättä ole, jos kaikki maat eivät ole komission esityksen takana.

b) Maitomarkkinoiden kriisitilanne

Asiakohta käsiteltiin kohdassa 7.

c) Perushyödykemarkkinoiden tilanne - Visegrad-ryhmän ja Bulgaria, Itävallan, Romanian ja Slovenian kokouksen tulokset (Praha 29.4.2016)

Asiakohta käsiteltiin kohdassa 7.

d) Maataloustuotannolle takatalvesta viime aikoina aiheutuneet vakavat vauriot

Asiakohta käsiteltiin kohdassa 7.

e) G7-maiden maatalousministerien kokous (Niigata, Japani, 23. ja 24. huhtikuuta 2016) (8660/17)

Komissio tiedotti, että maatalouden osalta keskusteluissa olivat esillä tuottavuus sekä tulojen ja kestävyyden parantaminen maataloudessa. G-7 maat sitoutuivat maataloustavoitteisiin ja todettiin maiden lähentymistä maatalousasioissa.

Lisäksi todettiin maatalouden yksityissektorin vahvistamisen merkitys kehityksessä. Samoin keskusteltiin naisten aseman vahvistamisesta, viljelijän ammattitaidon nostosta sekä täsmäviljelystä. Antibioottiresistenssi oli esillä. Samoin Pariisin ilmastokokouksen tuominen kestävän kehityksen raamiin oli esillä.

Seuraavaksi G-7 maat kokoontuvat Kiinassa ja Italiassa.

f) TTIP-sopimuksen kolmastoista neuvottelukierros

Asiakohta käsiteltiin kohdassa 7.

g) Maantieteellisten merkintöjen suojaaminen unionin kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa

Asiakohta käsiteltiin kohdassa 7.

h) Käsiteltävänä oleva säädösehdotus

- **Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisten päästöjen vähentämisestä sekä direktiivin 2003/35/EY muuttamisesta.** (7946/16)

Puola kertoi, että markkinatilanne maataloudessa on vaikea ja haasteet kovat. Lisävaikeutta aiheuttaa, että NEC-direktiivi kiristää päästörajoja ja pakottaa uusiin investointeihin, joihin ei ole varaa. Puolalla on jo kansallisia päästörajoja, joita direktiivi pakottaa kiristämään. Tämän seurauksena, koko maatalouden tuotantorakenne on haasteen edessä. Lannan säilytystiloja ja tuotantorakennuksia on uudistettava liian suurilla kustannuksilla. Tämä johtaa työpaikkojen vähentymiseen Puolassa ja tähän maalla eikä EU:lla ei ole varaa.

Puola sai tukea 10 valtuuskunnalta seuraavasti:
- Slovenia (tavoitteet eivät ole realistisia)

- Romania (kilpailukyky vaikeutuu, kustannukset direktiivistä ovat liian korkeat)
- Itävalta (vastustaa, koska ehdotus ei ole tasapainoinen)
- Tanska (taakanjako ei ole tasapuolinen Tanskalle)
- Kreikka (ei huomioi Kreikan pieniä maatiloja)
- Kroatia (ei ole huomioitu maatalouteen korostuvia paineita)
- Liettua (lisävelvoitteiden täytäntöönpano ei onnistu)
- Unkari (kohtuuton lisätaakka)
- Portugali (kunnollinen vaikutusarvio puuttuu, ei tue ammoniakkirajoja)
- Italia (hankalassa maataloustilanteessa mahdoton hyväksyä)

Lisäksi Ruotsi ja Belgia korostivat, että voivat hyväksyä direktiivin ja se on tarpeeksi joustava jäsenmaille.

Komissio totesi, että se ymmärtää maataloushuolet. Komissaari Vella yrittää löytää kompromissin päästöjen ja maatalouden intressien välillä.

Suomen edustajat

Ministeri Tiilikainen, erityisavustaja Kataja, Artjoki, Valonen, Fallenius MMM; Timonen VNK; Heinonen, Kytölä, Sirviö EUE

Asiakirjat

8718/16, 8734/16, 8733/16, 8722/16, 8410/16, 8592/16, 8803/16, 8789/16, 8676/16, 8788/16, 8629/16, 8790/16, 8754/16, 8660/17, 7946/16

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous- ja kalastusneuvosto, yhteinen maatalouspolitiikka, jaosto kalastus (EU 17)
Hoitaa	**MMM**
Tiedoksi	ALR, EUE, EVIRA, MAVI, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, YM